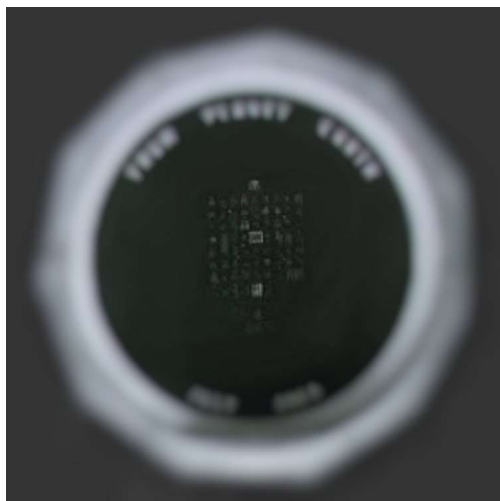

13.02.2019

MÄLUMÄNGU KÜSIMUSED (Vinni-Pajusti Gümnaasium)

1. See kirjanik sündis 22. juunil 1898. aastal Saksamaal. Tema isa nimi oli Peter Franz Remark ja ema nimi Anna Maria Remark. Kirjaniku ema suri vara ning tema mälestuseks lasi poeg endale panna lisanime Maria. **Kellest käib jutt?** Tema üks teostest on "Läänerindel muutuseta"

2. Antud kettal on kirjas heatahte-avaldus 73 riigi esindajalt. Eesti Vabariigi poolt on kettale lisatud Ernst Jaaksoni kirja pandud avaldus, mis kõlab järgmiselt: „Eesti rahvas ühineb nendega, kelle lootus ja töö on suunatud vabaduse ja parema maailma saavutamisele.“ **Kuhu antud ketas viidi?**

3. 1. jaanuaril 1928 võeti kasutusele Eesti kroon. Uue rahaühiku nimi tuli margaga paralleelselt kasutuses olnud nn kuldkrooni nimest. Lõplikule nimetuse leidmisele eelnes pikk arutelu. Populaarsed variandid oli nii „taaler“, „esta“ kui ka „est“. Ka Jaan Tõnisson pakkus välja oma loodud nime. Rahaühik pidi koosnema sajast pennist ja võrduma kuldfrangiga. **Mis nime kandis Tõnissoni pakutud rahaühik?**
4. 20. novembril 2018 tähistati Eesti Keele Instituudis õigekeelsussõnaraamatu 100 aasta juubelit. Sel puhul esitleti uut raamatut „Eesti õigekeelsussõnaraamat ÕS 2018“. **Mitu ÕSi on saja aasta jooksul ilmunud?** Vihjeks, et kõnekeelses sõnas sisaldab arv sõna kurat.
5. Kuu faas on Kuu Päikesest valgustatud osa väljanägemine väljaspool Kuud, tavaliselt Maal asuva vaatleja jaoks. Kuu faasid muutuvad tsükliliselt. Faaside muutumise tsükli pikkus on 29 päeva, 12 tundi ja 44 minutit ehk 29,53 päeva. Seda ajavahemikku nimetatakse ka Kuu ööpäevaks ehk sünoodiliseks kuuks. Kuu faasid on kuu loomine, ..., poolkuu, kasvav kuu, ..., kahanev kuu, poolkuu ja **Nimeta kolm puuduvat Kuu faasi.**

6. **Mis on pildil oleva muusiku esinejanimi ja sünninimi?**

7. Selle kirjandusauhinna sai 2016. aastal Andrus Kivirähki „Oskar ja asjad“, 2017. aastal pälvis selle Mihkel Muti „Eesti ümberlõikaja“ ja 2018. aastal Tõnu Õnnepalu „Valede kataloog. Inglise aed“. **Millest käib jutt?**

8. 2018. aasta 31. augustil esilinastus Veneetsias film, milles

täitis naispeosa Lady Gaga. Sama pealkirja kandev ning ka sisult sama film on ilmunud ka 1976. aastal. Antud filmis mängis naispeosa USA teatri- ja filminäitleja, helilooja, ühiskonnategelane, filmiproduktent ja režissöör. Teda peetakse ajaloo kõige edukamaks naismeelelahutajaks ning ta on ainus naine, kes on USA kümne enimmüünud artisti seas. Tema tuntumad lood on "Women in love", "Evergreen", "Memory". **Mis on selle filmi pealkiri ning mis on selle filmi 1976. aasta versiooni naispeosatäitja nimi?**

9. See 2586 km² suurune merepiirita Euroopa riik on ainus Suurhertsogiriik maailmas. **Mis riigiga on tegu?**

10. Rosamunde Pilcher oli Briti romaanikirjanik, kes suri 06.02.2019 94 aastaseks insulti. Oma esimese raamatu avaldas ta 1949. aastal, mille pealkiri oli "Mills and Boon". 51 kirjutamis aasta jooksul kirjutas ta üle 25 novelli, millest kuulsaks sai ta 1987. aastal ilmunud teosega "Merekarbi otsijad". **Mis aastal ilmus tema viimane raamat "Winter Solstice"?**

11. See Ameerika rokkansambel, mis moodustati Newbury Parkis Californias 2011. aastal, esines 11. veebruaril Saku Suurhallis. Bänd avaldas 2014. aasta novembris mixtape'i "#000000 & #FFFFFF". **Mis on ansambli nimi ja loo pealkiri?**
12. Alates 2018. aasta juunist on Eesti Laulu konkursi uus peaproductsent Tomi Rahula . **Kes oli eelmine Eesti Laulu productsent ja Eesti Eurovisiooni eestvedaja?**
13. 2020. aastal toimuvatel Tokyo suveolümpiamängudel esindab Eestit üks noor trikirattur, keda on võimalik näha ka Simple Sessionil. **Kellega on tegu?**
14. Tarvas on tarvast kujutav skulptuur Rakvere Vallimäel. Kuju avati 15. juunil 2002, kui tähistati 700 aasta möödumist Rakverele Lübecki linnaõiguste andmisest. **Kes on Tarva kuju autor**
15. Tsepeliin LZ-129 "Hindenburg" oli koos oma sõsara LZ 130 Graf Zeppelin II-ga suurim õhulaev, mille inimkond eales ehitanud. Õhulaev "Hindenburg" hävis 6. mail 1937 maandumisel Saint Louisis USA-s. Ootamatult lahvatanud leegist tekkinud tulekahjus lagunes LZ-129 vähem kui minutiga. Katastroofis hukkus nii reisijatest kui ka maandumismeeskonnast kokku 36 inimest. **Millise gaasiga olid tema gaasisektsioonid täidetud?**

16. **Kuidas nimetatakse isaskala seemnesarja seemnerakkudega?** Emaskaladel on selle asemel kalamari.
17. **Mis on antud laulu pealkiri ja mis ansambel seda esitab?**
18. 26aastane Anita Smirnova on sündinud ja kasvanud Eestis, tema ema on korealanna ja isa venelane ning intervjuudes selle riigi meediale, mille rahvaarv on üle-eelmise aasta seisuga 1 409 517 397 , mainib Smirnova alati Eesti päritolu. Ta on näitlejana mõne aastaga kaasa teinud umbes viieteistkümnes projektis, reklaamklippe arvestamata. Oma läbimurdeks peab ta aga mullust seriaali "Madhouse", millel oli 300 miljonit vaatajat. Ta on mänginud ka kolmes filmis, viimati märulipõnevikus "Ganran". **Mis riigis on Anita Smirnova tõusev filmi- ja seriaalinäitleja?**
19. Eesti Televisioon (ETV) on Eesti avalik-õiguslik telekanal, mis pakub vaatajatele uudiste-, kultuuri-, meelelahutus- ja haridussaadeteid. **Mis aastal oli eetris esimene ametlik proovisaade?**
20. Jaanuaris avalikustas NATO Euroopa vägede ülemjuhataja kindral Curtis M. Scaparrotti järgmise NATO operatsioonide väejuhatuse veebli, kelleks saab Eesti kaitseväge ülemveebel. **Mis on ta nimi?**
21. Euroopa Liidu eesistujariik on Euroopa Liidu liikmesriik, kellel lasub ajutiselt vastutus Euroopa Liidu Nõukogu töö korraldamise eest. Eesistuja määratakse rotatsiooni korras ning kohustused antakse üle iga kuue kuu järel. Selle aasta teises pooles on eesistujariik Soome. **Milline riik on praegu Euroopa Liidu eesistuja?**
22. Ühe 20.sajandi Euroopa riigi nimes sisaldub ühe teise Euroopa riigi pealinna nimi. **Nimeta kõnealune riik ja linn, mis tema nimes sisaldub**(tähed on mõlemas samas järjekorras).
23. **Kus asub Baltimaade kõrgeim juga ning mis on joa nimi?**
24. **Kes võitis 63. Eurovisiooni lauluvõistluse ning mis oli loo pealkiri?**
25. Kuni 2018. aastani oli Eestis pikka aega viis rahvusparki. Neist viimane, Matsalu rahvuspark, loodi 2004. aastal. Kolm rahvusparki- Karula, Soomaa ja Vilsandi- loodi 1993. aastal ning Lahemaa rahvuspark juba 1971. aastal. **Mis nime kannab eelmisel aastal loodud kuues rahvuspark?**

maailmameister kettaheites ja kuulitõukes.

26. **Kes on pildil?** See 31-aastane Karksi-Nuiast pärit mees teenib leiba teisel pool ookeanit Ameerika jalgpalliliigas NFL (National Football League). Tänavu veebruaris lõppenud hooaega võib pidada edukaks- ta sõlmis lepingu Indiana Coltsiga ning jõudis selle meeskonnaga liiga kaheksa parema hulka. Lisaks oma karjäärile Ameerika jalgpallurina on ta ka juunioride

27. 1907. aastal otsustasid Harland and Wolffi laevatehase direktor William J. Pirrie ja White Stari president William Bruce Ismay ehitada kolm ookeani liinilaeva. Nii sündisid kolm Olympic klassi laeva, mis olid suuremad ja luksuslikumad, kui rivaali Cunard Line'i laevad Lusitania ja Mauretania. Esimese, 1911. aasta juunis, käiku läinud laeva nimi oli R.M.S Olympic, kolmanda nimi H.M.H.S Britannic, mis ei saanudki kunagi reisjateenistusse asuda, kuna haiglalaevana I maailmasõjas 21.11.1916 sai ta miini tabamuse ja hukkus. Kuid **mis oli teise kuulsa laeva nimi?**

28. **KIRSTUVÕTI** - miks on see sõna eesti keeles huvitav? Vastus on seotud tähestikuga.

29. **Mis oli Soome legendaarse suusahüppaja nimi, kes suri 03.02.2019, ning kui vana ta oli surres?**

30. Ta oli USA lennunduspioneer ja naisõiguste kaitsja, esimene naine, kes pälvis lennuväe teeneteristi (Distinguished Flying Cross) selle eest, et lendas 21. juulil 1932 esimese naisena üle Atlandi ookeani. 1937. aastal jäi ta keset Vaikset ookeani kadunuks. **Mis**

oli selle naise nimi ja mida ta püüdis viimase lennuga teha?

LISAKÜSIMUS

1. Nimetage Eesti Laulu finaali saanud laulud. Esineja nimi 1 punkt ja laulunimi 1 punkt. Ainult laulunimi punkte ei anna.
2. Mitmes Oscarite jagamise gaala toimub sellel aastal?